

Motion till riksdagen

1988/89:Ju423

av Torgny Larsson och Hans Göran Franck (båda s)
Offentlig försvarare i brottmål

Enligt gällande lag skall offentlig försvarare utses om det är tveksamt vilken påföljd som skall utdömas och om påföljden kan bli annan än villkorlig dom eller böter eller dessa i förening.

Efter hand har en alltmer ökande kritik framförts mot att offentliga försvarare utsetts i alltför begränsad omfattning. Framför allt har det hävdats att de mest utsatta grupperna i samhället drabbas.

Kerstin Nordlöf har nyligen presenterat en doktorsavhandling varav framgår att det i genomsnitt dröjde så lång tid som fyra dagar efter anhållningsbeslut innan försvarare förordnades av domstol. Vi finner det angeläget att offentlig försvarare skall förordnas redan från tidpunkten för anhållandet, inte minst med hänsyn till att tiden från anhållandet till häktingen nu har förkortats avsevärt.

Mer än 35 % döms i dag till fängelse utan att ha en offentlig försvarare. 1983 var det 25 %. De besparingar som gjorts på denna form av rättshjälp har haft mer negativa effekter än man kunde förutse. Antalet privata försvarare ha ökat markant, mer än fördubblats sedan 1982. Det är huvudsakligen de välbeställda som utnyttjar denna utväg. En förbättring av denna form av rättshjälp kan ske till en överkomlig kostnad och bör snarast genomföras. Det är särskilt i rattfyllerimål som offentliga försvarare saknas, vilket är allvarligt med hänsyn till att ca. 70 % av de åtalade har alkoholbesvär. Även då domen blir skyddstillsyn saknas inte sällan offentlig försvarare. Eftersom en skyddstillsyn kan leda till betydande följder för den tilltalade, är även i detta avseende rättsjämligheten hotad.

Gällande regler om rätt till offentlig försvarare bör snarast ändras, inte minst mot bakgrund av att initiativ nu tagits för att stärka rättshjälpen åt målsägare. Det är angeläget att en rimlig balans skapas mellan de båda parterna i ett mål.

Då nuvarande lagstiftning varit i kraft tillräckligt länge för att kunna få en överblick över tillämpningen bör åtgärder snarast vidtagas.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förbättrade möjligheter att få offentliga försvarare.

Stockholm den 25 januari 1989

12

Torgny Larsson (s)

Hans Göran Franck (s)